

Landskapsfloror

TEXT: MORA ARONSSON

Under de senaste decennierna har det publicerats en lång rad landskapsfloror. Och fler är på gång. Med ideella krafter har floran i vårt avlånga land kartlagts, ruta för ruta. Här berättar Mora Aronsson hur resultatet av detta idoga arbete förvaltas och görs tillgängligt för framtida användare.

Skrivandet av landskapsfloror och sockenfloror har en lång tradition som går ända tillbaka till Linnés dagar, och i några fall ännu tidigare. Det är en tradition som håller i sig. Sedan slutet av 1970-talet har det publicerats en lång rad "moderna" landskapsfloror.

Pågående inventeringar

Nästan alla landskap har idag en mer eller mindre modern landskapsflora. I vår kommer en ny flora över Öland publiceras. I Värmland och i Västerbotten har man avslutat inventeringsarbetet. Där håller man nu på att sammanställa inventeringsresultaten i bokform. I Östergötland, Västmanland, Dalarna och Jämtland har man pågående florainventeringar. Det är egentligen bara två provinser där man i modern tid inte har gjort någon landskapsflora-inventering: Lule lappmark och Torne lappmark. De nordliga lappmarkerna inventeras däremot inom Svenska Botaniska Föreningens Växtatlas-projekt.

Artportalen och Botanikportalen

De pågående landskapsflorainventeringarna, Västerbotten och Värmland undantaget, rapporterar sina uppgifter direkt till Artportalen. Där blir uppgifterna tillgängliga för alla som är intresserade. Så har man arbetat de senaste tio åren ungefär. Tidigare hade de olika floraprojekten egna databaser och ännu längre tillbaka i tiden använde man kortregister. För att göra även dessa uppgifter lätt tillgängliga så har materialet successivt förts in i Artportalen. Där kan informationen användas i naturvårdsarbetet. En annan viktig anledning till

att man fört över materialet till Artportalen är att då säkras det digitala materialet för framtiden. De egenhändigt byggda databaser som man tidigare använt blir ju omoderna med tiden. I en del fall har man använt programvara som inte är kompatibel med dagens datorer.

Att konvertera en databas med hundratusentals poster för att kunna föra in dem i Artportalen har varit ett drygt arbete. Men snart är allt material från de publicerade inventeringarna överförda. De som återstår är Gotland och Norrbotten och de kommer förhoppningsvis att kunna matas in under vintern.

De inventeringar vars uppgifter tidigare bara fanns i kortregister eller i pärmar har under de senaste tio åren digitaliserats av två mycket flitiga personer: Anders Bertilsson i Västergötland och Staffan Åström i Jämtland. Efter många års ideellt arbete är snart alla fynduppgifter från landskapsflororna tillgängliga via Artportalen och insamlade belägg via Virtuella Herbariet. Det gör att man nu enkelt kan få en överblick över en arts utbredning och förekomst i landet. Dessutom är arttexterna från flertalet landskapsfloror tillgängliga via Botanikportalen.

Kunskap för framtiden

Det här var det nog ingen som tänkte sig när landskapsflora-inventeringarna startade under 1980- och 1990-talen. En bok som man kan plocka ner från bokhyllan och bläddra i då och då var nog vad de flesta inventerare såg framför sig. I bästa fall. För det är en lång väg från att inventera i fält till sammanställda resultat med arttexter och utbredningskartor som kan publiceras.

Nu finns alla fynduppgifter och all information bara ett par knapptryck bort, inte bara per landskap utan för större delen av landet. Allt detta har vi tillsammans byggt upp under 40 år. Först genom att systematiskt inventera ruta efter ruta, landskap efter landskap, sedan säkerställa alla artbestämningar, föra in resultat i databaser och vidare in i Artportalen och sedan sammanställa bokverk. Jag kan inte låta bli att undra över hur informationen om landets växter kommer se ut i framtiden. Hur kommer vi att hitta den här informationen år 2060? 🌱<

Landskapsfloror – från söder till norr

Floran i Skåne i två band publicerades 2007. Alla fynduppgifter finns i Artportalen.

Blekinges flora publicerades 2006. Alla fynduppgifter finns i Artportalen.

Hallands flora publicerades 1997. Alla fynduppgifter finns i Artportalen. Arttexter kommer snart finnas i Botanikportalen.

Smålands flora i två band publicerades 2007. Alla fynduppgifter finns i Artportalen. Arttexter finns i Botanikportalen.

På Öland har man just avslutat en florainventering och håller på att sammanställa en ny landskapsflora. Den väntas komma i tryck under 2023. Alla fynduppgifter finns i Artportalen. En äldre landskapsflora, **Ölands kärlväxtflora**, publicerades 1986.

Gotlands flora i två band publicerades 2016. Fynduppgifterna kommer börja föras in i Artportalen under vintern.

Västergötlands flora publicerades 2003. Alla fynduppgifter finns i Artportalen. Arttexter finns i Botanikportalen.

I Östergötland pågår en florainventering sedan 2011. Fynduppgifter läggs kontinuerligt in i Artportalen. Inventeringsrutor om 5 x 5 kilometer kan bokas genom Föreningen Östergötlands Flora. En äldre landskapsflora, **Östergötlands flora**, publicerades 1992.

Bohusläns flora publicerades 2011. Alla fynduppgifter finns i Artportalen. Arttexter finns i Botanikportalen.

Flora över Dal, omfattande landskapet Dalsland, publicerades 1981. Alla fynduppgifter finns i Artportalen.

I Värmland pågår en florainventering sedan 1980-talet. Idag är man i slutfasen av inventeringsarbetet och håller på att sammanställa en flora. Fynduppgifterna ligger för närvarande i en egen databas. En äldre landskapsflora, **Den värmländska kärlväxtflorans geografi**, publicerades 1952.

Närkes flora publicerades 2013. Alla fynduppgifter finns i Artportalen.

Sörmlands flora publicerades 2001. Alla fynduppgifter finns i Artportalen. Arttexter finns i Botanikportalen.

Upplands flora publicerades 2010. Alla fynduppgifter finns i Artportalen. Arttexter finns i Botanikportalen.

I Västmanlands län pågår en florainventering sedan 2009. Fynduppgifter läggs kontinuerligt in i Artportalen. Inventeringsrutor om 5 x 5 kilometer går att boka genom Botaniska Föreningen i Västmanlands län. En äldre landskapsflora, **Västmanlands flora**, publicerades 1982.

I Dalarna pågår en landskapsflorainventering sedan 1990-tal. Fynduppgifter läggs kontinuerligt in i Artportalen. Inventeringsrutor om 5 x 5 kilometer går att boka genom Dalarnas Botaniska Sällskap. En äldre landskapsflora, **Dalarnes flora**, publicerades 1949.

Gästriklands flora publicerades 2016. Alla fynduppgifter finns i Artportalen. Arttexter finns i Botanikportalen.

Hälsinglands flora i två band publicerades 2019. Alla fynduppgifter finns i Artportalen. Arttexter kommer snart finnas i Botanikportalen.

Härjedalens kärlväxtflora publicerades 1994. Alla fynduppgifter finns i Artportalen.

I Jämtland pågår en landskapsflorainventering. Fynduppgifter läggs kontinuerligt in i Artportalen. En äldre landskapsflora, **Jämtlands kärlväxtflora**, publicerades 1938.

Medelpads flora publicerades 2010. Alla fynduppgifter finns i Artportalen. Arttexter finns i Botanikportalen.

Ångermanlands flora publicerades 1990. Fynduppgifter finns i Artportalen.

I Västerbottens län pågår en landskapsflorainventering. Man är nu i slutfasen av inventeringsarbetet och håller på att sammanställa en flora. Fynduppgifterna ligger för närvarande i en egen databas.

Pite lappmarks flora inventerades mellan 2007 och 2017. I boken **Tio år med floran i Pite lappmark** som publicerades 2019 ges en översiktlig bild av provinsens flora. Alla fynduppgifter finns i Artportalen.

Norrbottnens flora i tre band, omfattande landskapet Norrbotten, publicerades 2010 och 2012. Fynduppgifterna kommer börja föras in i Artportalen under vintern.

I Lule och Torne lappmark har man inte dragit i gång någon landskapsflorainventering. Däremot så inventeras områdena inom ramen för Svenska Botaniska Föreningens Växtatlasprojekt. Det finns några äldre floror som omfattar fjällmiljöer i västra delen av de två provinserna.

I en del landskap har det publicerats flera generationer av landskapsfloror. I listan ovan tas bara de mest aktuella med.

Utöver landskapsfloror har det publicerats en lång rad floror över kommuner, socknar och andra mindre områden. Senast i raden är **Södra Vätterbygdens flora** som publicerades 2021.

